

Aftale mellem regeringen,
Venstre, Dansk Folkeparti,
Liberal Alliance og
Det Konservative Folkeparti om:

Udmøntning af satspuljen for 2013
(31. oktober 2012)

Aftale om udmøntning af satspuljen for 2013

Der er den 31. oktober 2012 indgået aftale om udmøntningen af satspuljen for 2013. Udmøntningen af satspuljen sker i overensstemmelse med *tabel 1 nedenfor*.

Aftalen indebærer, at der i perioden 2013-2016 udmøntes i alt 1,5 mia. kr. til at forbedre vilkårene for udsatte grupper mv.

Ud af den samlede udmøntning vedrører 0,4 mia. kr. omprioriteringer.

Med aftalen afsættes midler til initiativer på følgende områder:

- Førtidspension og fleksjob.
- Udsatte grupper på arbejdsmarkedet.
- Arbejdsmiljø.
- Sundhed for udsatte grupper.
- Udsatte børn og unge.
- Handicappede.
- Udsatte voksne.
- Ældre.
- Øvrige.

I bilag 1-3 ses aftaleteksterne fra de decentrale satspuljeforhandlinger i henholdsvis Beskæftigelsesministeriet, Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse og Social- og Integrationsministeriet.

Parterne bag forhandlingsresultatet er regeringen, Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti.

Tabel 1
Aftale om udmøntning af satspuljen 2013

Mio. kr., 2013-priser	2013	2014	2015	2016	I alt
Udmøntning i alt	331,2	391,6	398,0	389,0	1509,8
<i>Heraf finansieret ved omprioriteringer</i>	<i>120,5</i>	<i>101,6</i>	<i>98,3</i>	<i>95,5</i>	<i>415,9</i>
Initiativer					
Førtidspension og fleksjob-reform					
1 Opstartsstøtte til rehabiliteringsteams ¹⁾	2,0	22,0	19,0	2,0	45,0
2 Mentorstøtte og aktiv indsats i resurseforløb (P) ²⁾	26,0	81,0	142,0	192,0	441,0
I alt	28,0	103,0	161,0	194,0	486,0
Udsatte grupper på arbejdsmarkedet					
3 CABI	5,1	6,7	8,2	8,2	28,2
4 High:Five	10,0	3,1	-	-	13,1
5 Jobbanken	6,0	1,5	-	-	7,5
6 Psykisk sårbare på arbejdsmarkedet	0,3	-	-	-	0,3
7 Selvaktiveringsgrupper for seniorer	-	3,1	1,1	3,0	7,2
8 Netværkslokomotivet	1,8	1,4	-	-	3,2
I alt	23,2	15,8	9,3	11,2	59,5
Arbejds miljø					
9 Voksenmobning Nej Tak!	1,4	1,4	1,4	-	4,2
10 LEV Arbejds miljøuddannelse	3,5	-	-	-	3,5
I alt	4,9	1,4	1,4	0,0	7,7
Sundhed for udsatte grupper					
11 Pilotprojekter om brugerstyrede senge i psykiatrien	17,6	15,6	15,6	15,6	64,4
12 Fremme af unges mentale sundhed	5,0	7,0	7,0	7,0	26,0
13 Videreførelse af "EN AF OS"-kampagnen	1,1	2,0	2,0	2,0	7,1
14 Styrket pårørendeindsats, herunder	9,8	-	-	-	9,8
14a BoPaM - Landsforeningen til støtte for Børn og Pårørende af Misbrugere	0,6	-	-	-	0,6
14b SINDs pårønderrådgivning	3,0	-	-	-	3,0
14c PS Landsforening (Pårørende til spiseforstyrrede)	2,1	-	-	-	2,1
14d Bedre Psykiatri	3,0	-	-	-	3,0
14e Det Sociale Netværk	1,1	-	-	-	1,1
15 Styrket indsats for mennesker med langvarige og kroniske smerter (P)	15,0	16,0	17,0	19,0	67,0
16 Forbedring af tilbuddene på landets voldtægtscentre (P)	4,4	4,4	4,4	4,4	17,6
17 Behandling til svært overvægtige børn	6,0	6,0	6,0	6,0	24,0
18 Tilskud til Danske Hospitalsklovne	2,0	2,0	2,0	-	6,0

19	Sygehusenes varmtvandsbassiner	2,0	2,0	-	-	4,0
20	Kampagne målrettet svage og udsatte med risiko for knogleskørhed	-	1,0	-	-	1,0
21	Kampagne til udsatte mænd i risiko for udvikling af prostatakræft	2,0	-	-	-	2,0
	I alt	64,9	56,0	54,0	54,0	228,9
Udsatte børn og unge						
22	Overgrebspakke - samlet indsats til beskyttelse af børn mod overgreb (P)	47,3	80,7	80,5	59,5	268,0
23	Støtte til børn ved erstatningssager	2,0	2,0	2,0	2,0	8,0
24	Styrkelse af børns situation i konflikter mellem forældre (P)	15,0	15,0	15,0	15,0	60,0
25	Parrådgivning som forebyggende indsats	-	2,5	2,5	-	5,0
26	Anbragte børns undervisning	4,0	2,0	2,0	-	8,0
27	Efterregulering vedr. efterværn (P)	-	-	-	8,9	8,9
	I alt	68,3	102,2	102,0	85,4	357,9
Handicappede						
28	Domfældte udviklingshæmmede (P)	5,0	5,0	5,0	5,0	20,0
29	Tilgængelighedspulje	8,0	8,0	-	-	16,0
30	Handicapbetingede udgifter ved folkeoplysning	3,0	3,0	3,0	3,0	12,0
31	Forsøg med uddannelses- og beskæftigelsesrelaterede aktiviteter til unge med særlige behov	2,0	2,0	2,0	2,0	8,0
	I alt	18,0	18,0	10,0	10,0	56,0
Udsatte voksne						
32	Strategi for udsatte grønlandere	10,0	1,6	1,6	0,2	13,4
33	Rådet for socialt udsatte - midler til forskning mv.	2,0	-	-	-	2,0
34	Anonym stofmisbrugsbehandling	5,0	-	-	-	5,0
35	Styrket indsats på værestederne	3,0	7,0	5,0	5,0	20,0
36	Nødovertagningsspulje	3,0	-	-	-	3,0
37	Akut krisecenter for socialt udsatte stofmisbrugere	2,0	6,0	-	-	8,0
	I alt	25,0	14,6	6,6	5,2	51,4
Ældre						
38	Det gode hverdagsliv for ældre i plejebolig	5,0	3,0	3,5	0,5	12,0
39	Forebyggelse af selvmord blandt ældre	1,0	2,0	1,0	-	4,0
	I alt	6,0	5,0	4,5	0,5	16,0
Øvrige						
40	FastholdelsesTaskforce	17,7	14,3	11,0	-	43,0
41	Helhedsorienteret boligsocial indsats	15,0	15,0	-	-	30,0
42	Center for boligsocial udvikling	2,7	5,6	5,6	5,6	19,5
43	Støtte til frivillige organisationer mv. (P)	57,5	40,7	32,6	23,1	153,9

I alt	92,9	75,6	49,2	28,7	246,4		
Omprioriteringer							
Omprioriteringer af fremadrettede bevillinger							
44	15.13.23.10	Rammebeløb til handicappede (P)	-4,8	-4,8	-4,8	-4,8	-19,2
45	15.13.23.11	Anbragte børn med funktionsnedsættelse	-1,0	-1,0	-	-	-2,0
46	15.75.20.20	Styrkede kompetencer hos de instanser, der møder de kriminelle børn og unge	-	-	-	-1,0	-1,0
47	15.75.20.30	Forbehandlingsprogram ang. misbrug på sikrede afdelinger	-	-	-	-3,3	-3,3
48	15.75.20.40	Anvendelse af kognitive behandlingsprogrammer i de sikrede afd. og tilknyttede åbne afd.	-	-	-	-2,9	-2,9
49	15.75.44.10	Styrkelse af efterværnsindsatsen	-	-0,2	-	-	-0,2
50	15.75.73.40	Satspuljeaftalen for 2011, driftsstøtte til bevillinger, der udløber i 2011	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,8
51	15.75.75.60	Udvikling af indsatsen mod spiseforstyrrelser	-	-0,1	-	-	-0,1
52	16.21.03	Pulje til styrket sundhedsindsats for socialt udsatte og sårbare grupper	-9,8	-	-	-	-9,8
53	16.51.30.30	Pulje til styrket samarbejde mellem behandlingspsykiatrien og almen praksis	-1,1	-2,0	-	-	-3,1
54	17.49.41.10	Nydanske kvinders vej til beskæftigelse	-10,0	-10,0	-10,0	-	-30,0
55	17.49.43.20	Fastholdelse af nydanskere på arbejdsmarkedet	-10,3	-	-	-	-10,3
I alt			-37,2	-18,3	-15,0	-12,2	-82,7
Omprioriteringer af uforbrugte midler							
56	14.51.12.10	Boliger til yngre fysisk handicappede					-8,0
57	14.61.07.10	Sociale viceværter					-4,5
58	14.61.02.10	Etablering og styrkelse af særlig lokal beskæftigelsesindsats i kvarterløftområder mv. rettet mod flygtninge og indvandrere					-3,8
59	14.61.03.10	Beskæftigelsesfremmende initiativer og integration af tosprogede børn og unge i udsatte boligområder					-1,0
60	14.61.04.30	Byer for alle - lokale integrationshandlingsplaner mv.					-1,9
61	14.51.11.10	Fremme af udviklingen af almene boliger til særligt udsatte grupper					-15,4
62	14.51.51.10	Styrket social og forebyggende indsats i problemramte boligområder					-3,0
63	15.11.08.44	Initiativer for flygtninge- og indvandrerkvinder					-9,6
64	15.11.30.10	Servicestyrelsen, Almindelig virksomhed					-0,9
65	15.13.20.10	Udvikling til metoder til tidlig indsats for udsatte børn og unge					-0,1
66	15.13.20.20	Forebyggelse af unges sociale problemer					-1,5
67	15.13.21.10	Hjerneskadeklubber for arbejdsrehabilitering					-3,2
68	15.13.23.10	Rammebeløb til handicappede					-4,8

69	15.13.24.10 Nye og nemmere veje	-3,9
70	15.13.28.40 Udviklingsprojekter på det frivillige sociale område	-3,0
71	15.13.28.50 Udvikling af lokale frivilligecentre	-1,8
72	15.13.36.20 Evaluering af magtanvendelsesreglerne i servicelovens kapitel 21	-0,1
73	15.14.12.10 Udvikling af efteruddannelse	-0,3
74	15.16.01.20. Efteruddannelse	-19,5
75	15.16.01.40 Styrkelse af kvaliteten i anbringelsesreformen	-0,6
76	15.25.09.10 Udvikling af plejefamilieområdet	-0,3
77	15.25.09.11 Styrkelse af det tværfaglige samarbejde (SSP-puljen)	-2,5
78	15.25.09.12 Måltrettet indsats overfor sårbare, unge mødre	-5,2
79	15.25.09.13 Strategisk forskningsprogram og vidensportal	-7,1
80	15.25.09.14 Implementering og undersøgelser	-5,2
81	15.25.09.15 Støtte til forældre til anbragte børn	-0,1
82	15.25.09.16 Bisidder til udsatte børn og unge	-0,1
83	15.25.09.17 Efteruddannelse af sagsbehandlere	-12,5
84	15.64.07.10 Handicappulje. Koloniophold m.v. for handicappede børn, unge og deres forældre	-4,0
85	15.64.08.10 Styrket indsats på botilbud mv.	-0,7
86	15.64.17.10 Forbedring og udbygning af handicappedes botilbud	-0,3
87	15.64.42.10 Tilbud til demente og andre svage ældre	-0,4
88	15.64.50.16 Sjældne Diagnoser	-0,7
89	15.64.50.22 ADHD-foreningen	-0,1
90	15.64.50.23 De Samvirkende Invalideorganisationers Ungdom	-0,1
91	15.74.10.13 Psykiatraftale 2007-2010	-1,5
92	15.74.10.20 Fremrykningspuljen	-5,1
93	15.74.11.10 Akutte tilbud til sindslidende	-26,2
94	15.74.12.10 Styrkelse af socialpsykiatrien	-5,4
95	15.74.13.10 Sundhed til socialt udsatte	-1,8
96	15.74.14.10 Den gode udskrivning	-1,0
97	15.74.14.30 Bostøtte	-0,6
98	15.74.14.50 Uddannelse og job	-13,7
99	15.74.15.10 Udfasning af driftstilskud til botilbud, bostøtte, væresteder mv.	-1,5
100	15.74.15.50 Måltrettet indsat overfor børn og unge med psykiske vanskeligheder og deres familier	-1,5
101	15.75.10.10 RAMFAM	-2,8
102	15.75.10.20 Tilskud til uddannelse og evaluering	-0,9
103	15.75.10.30 Udvikling af behandlingstilbud til utilpassede unge	-0,3
104	15.75.10.50 Plejefamilier	-0,2

105	15.75.10.70 Forsøg med fritidspas til udsatte børn og unge	-1,1
106	15.75.11.10 Opkvalificering af den tidlige indsats	-0,8
107	15.75.11.20 Etablering af kollegier til unge, enlige, og sårbare mødre og pulje til ambulante tilbus	-0,5
108	15.75.11.30 24-timers kontaktgaranti med henblik på hurtig indsats	-3,1
109	15.75.11.40 Forsøg med efterværn for tidligere anbragte	-1,6
110	15.75.11.60 Informationscenter og misbrug	-0,7
111	15.75.11.90 Netværk og samtalegrupper	-0,9
112	15.75.19.10 Bedre tværfaglig indsats - børn af udsatte	-1,1
113	15.75.20.70 Efteruddannelse på og evaluering af ny institutionstype	-1,0
114	15.75.23.10 Aktivitetstilbud på væresteder mv.	-14,7
115	15.75.25.10 Indsats mod selvmord og selvmordsforsøg	-0,6
116	15.75.26.10 Pulje til socialt udsatte grupper	-4,4
117	15.75.26.11 Permanent driftstilskud til kommunale og amtskommunale aktiviteter støttet af Pulje til socialt udsatte grupper	-0,9
118	15.75.26.22 Forsøg med behandlingstilbud med mulighed for overnatning til stofmisbrugende kvinder i prostitution	-0,2
119	15.75.26.32 Forstærket indsats for voldsramte kvinder og børn på kvindekrisecentre	-3,4
120	15.75.26.40 Social indsats over for stofmisbrugere	-10,2
121	15.75.26.50 Social indsats over for alkoholmisbrugere	-0,3
122	15.75.30.10 Tilskud vedr. ældre	-3,7
123	15.75.30.20 Rammebeløb til udviklingsinitiativer på pensionsområdet	-0,5
124	15.75.30.60 Styrket indsats på frivillighedsområdet i relation til ældre	-0,5
125	15.75.30.61 Styrket indsats overfor ældre med anden etnisk baggrund end dansk	-0,2
126	15.75.32.10 Med familien i centrum	-2,7
127	15.75.34.20 Forberedende Forældrekurser	-0,2
128	15.75.35.10. Opfølgning af Hvidbogen om socialt udsatte grønlandere	-0,6
129	15.75.35.14 Pulje til indsats for socialt udsatte grønlandere i Danmark	-0,3
130	15.75.36.10 Negativ social arv	-0,3
131	15.75.44.10. Styrkelse af efterværnsindsatsen	-2,0
132	15.75.50.14 Mødrehjælpen	-3,3
133	15.75.60.10 Ældre Sagen	-0,1
134	15.75.71.10 Støtte til bruger- og pårørendeorganisationer på udsatteområdet	-1,0
135	15.75.72.10 Det Fælles Ansvar II	-25,2
136	15.75.73.20 Reserve til driftsstøtte for bevillinger, der udløber i 2010	-0,2
137	15.75.73.40 Satspuljeaftalen for 2011, driftsstøtte til bevillinger, der udløber i 2011	-0,2

138	15.75.74.50 Satspuljeaftalen for 2011, overgangsstøtte til bevillinger der udløber i 2010	-0,5
139	15.75.75.20 Et aktivt ældreliv	-4,6
140	15.75.75.40 Understøttelse af ældres livskvalitet	-4,0
141	15.76.26.10 Særlig indsats B&U	-2,0
142	15.76.26.50 Lokale partnerskaber	-1,0
143	15.77.01.30 Dialog om fællesskab og forskellighed	-0,1
144	15.77.01.36 Aktivt medborgerskab	-2,4
145	15.77.01.50 Opfølgning på FN's verdenskonference om racisme	-1,1
146	15.77.01.55 Fremme af ligebehandling bekæmpelse af diskrimination	-0,9
147	15.77.01.90 Indsats mod genopdragsrejser	-0,1
148	15.77.03.50 Ekstra indsats til forebyggelse af æresrelaterede konflikter	-0,5
149	15.77.06.20. Rollemodeller og forældrenetværk som metoder til at forebygger ekstremisme og polarisering.	-1,2
150	15.77.06.30 Øget sammenhængskraft	-0,6
151	15.77.20.10 Venskabsfamilier og lektiehjælp	-1,2
152	15.77.21.10 Den frivillige integrationsindsats	-2,3
153	16.51.54.20 Pulje til retspsykiatriske sengepladser	-15,3
154	16.51.79. Styrkelse af indsatsen for mennesker med sindslidelser	-1,4
155	16.21.47. Sundhedsplejen - og anden tidlig, tværfaglig indsats	-1,1
156	16.21.53. Sundhedsfremmende indsats målrettet udsatte grupper	-1,1
157	17. 49.43.10. Et mangfoldigt arbejdsmarked	-2,7
158	20.29.01. Forsøgs- og udviklingsarbejde mv. i forbindelse med grundskolen	-2,0
159	20.39.01.35. Tilskud til mentorordning på erhvervsskoler	-11,9
	I alt³⁾	-333,2

Anm.: Initiativ nr. 2, 15, 16, 22, 24, 27, 28, 43 og 44 medfører et helt eller delvist permanent træk på satspuljen.

- 1) Beløbet er ekskl. finansiering på 20 mio. kr. fra den afsatte reserve til reform af førtidspension og det rummelige arbejdsmarked fra satspuljeaftalen fra 2011. Den samlede satspuljefinansiering af initiativet udgør hermed 22 mio. kr. i 2013.
- 2) Udgifterne til initiativet udgør 370 mio. kr. årligt ved fuld indfasning i 2030.
- 3) Beløbene er opregnet til 2013-pl. Det samlede beløb indbudgetteres ligeligt fordelt i perioden 2013-2016 med 83,3 mio. kr. årligt.

Bilag 1. Aftale om udmøntning af satsreguleringspuljen for 2013 på beskæftigelsesområdet

---

Beskæftigelsesministeren har indgået en aftale ved de decentrale forhandlinger med arbejdsmarkedsordførerne om udmøntning af satsreguleringspuljen for 2013 på beskæftigelsesområdet.

Der er forhandlet inden for en ramme på 56,1 mio. kr. i 2013, 120,2 mio. kr. i 2014, 171,7 mio. kr. i 2015 og 205,2 mio. kr. i 2016.

Samlet over de fire år er der afsat 486 mio. kr. i relation til reform af førtidspension og fleksjob. Derudover er der afsat 67,2 mio. kr. til øvrige initiativer i Beskæftigelsesministeriets kreds.

Udsatte grupper

Der er afsat 5,1 mio. kr. i 2013, 6,7 mio. kr. i 2014, 8,2 mio. kr. i 2015 og 8,2 mio. kr. i 2016 til Center for aktiv beskæftigelsesindsats (CABI). CABI har til hovedformål at indsamle, systematisere og formidle viden om det rummelige arbejdsmarked.

Der er afsat 10,0 mio. kr. i 2013 og 3,1 mio. kr. i 2014 til projektet High:Five. Projektet er forankret i regi af Virksomhedsforum for Socialt Ansvar. Formålet er at hjælpe unge, der er i risiko for marginalisering på grund af kriminalitet eller tilknytning til kriminelle miljøer, så de kommer i arbejde.

Der er afsat 6,0 mio. kr. i 2013 og 1,5 mio. kr. i 2014 til Projekt Jobbanken København. Formålet er at udvide den indsats for sindslidende førtidspensionister, der allerede foregår i Herning og Århus ved etablering af en afdeling i København.

Der er afsat 0,3 mio. kr. i 2013 til Rådet for Psykisk Sårbare på Arbejdsmarkedet. Formålet er at formidle viden og resultater fra en undersøgelse foretaget i 2011-2012 om personalepolitik og virksomhedernes indsats, hvis en medarbejder får et psykosocialt handicap.

Der er afsat 3,1 mio. kr. i 2014 og 1,1 mio. kr. i 2015 og 3,0 mio. kr. i 2016 til en pulje til Selvaktiveringsgrupper for seniorer.

Der er afsat 1,8 mio. kr. i 2013 og 1,4 mio. kr. i 2014 til Projekt Netværkslokomotivet. Projektet har til formål at opkvalificere ledige og medarbejdere, så de kan møde behovene på det moderne arbejdsmarked.

Arbejds miljø

Der er afsat 1,4 mio. kr. i 2013, 1,4 mio. kr. i 2014 og 1,4 mio. kr. i 2015 til Projekt Voksenmobning Nej Tak! Formålet med udviklingsprojektet er at udbrede kendskab til voksenmobning og de konsekvenser, det har for den enkelte, for arbejdspladsen og for samfundsøkonomien. Formålet er endvidere at støtte mobberamte, så de kan forblive på arbejdsmarkedet.

Der er afsat 3,5 mio. kr. i 2013 til Landsforeningen LEV til et projekt, der sikrer undervisningsmateriale, metoder og forløb, der understøtter at mennesker med udviklingshæmning kan agere som arbejdsmiljørepræsentanter.

Reform af førtidspension og fleksjob

Der er afsat 2,0 mio. kr. i 2013, 22,0 mio. kr. i 2014, 19,0 mio. kr. i 2015 og 2,0 mio. kr. i 2016 til opstartsstøtte til rehabiliteringsteams. Formålet er at fremme implementeringen af rehabiliteringsteam og ressourceforløb som led i at fastholde udsatte borgere på arbejdsmarkedet.

Det er samtidig aftalt at den eksisterende bevilling afsat som led i satspuljeaftalen for 2011 på 20,0 mio. kr. til Reform af førtidspension og det rummelige arbejdsmarked prioriteres til opstartsstøtte til rehabiliteringsteams i 2013.

Der er afsat 26,0 mio. kr. i 2013, 81,0 mio. kr. i 2014, 142,0 mio. kr. i 2015 og 192,0 mio. kr. i 2016 til mentorstøtte og aktiv indsats i ressourceforløb. Midlerne afsættes permanent og indfases over tid til et permanent niveau på 370 mio. kr. fuldt indfaset i 2030.

Omprioriteringer

Der er omprioriteringer for i alt 43,0 mio. kr. på Beskæftigelsesministeriets område. Omprioriteringerne vedrører tidligere afsatte midler til 1) Nydanskernes vej til beskæftigelse: 10,0 mio. kr. årligt i 2013-2015 afsat ved satspuljeaftalen for 2012, 2) Fastholdelse af nydanskernes vej til arbejdsmarkedet: 10,3 mio. kr. i 2013 afsat ved satspuljeaftalen for 2010 og 3) Et mangfoldigt arbejdsmarked: Opsparing på 2,7 mio. kr. afsat ved satspuljeaftalen for 2008.

Bilag 2. Aftale om satspuljen på sundhedsområdet for 2013-2016

Partierne bag satspuljeaftalen på sundhedsområdet er enige om at afsætte 228,9 mio. kr. i aftaleperioden 2013-2016 til følgende overordnede indsatsområde:

- Sundhed for udsatte grupper

1. Styrkelse af sundheden for udsatte grupper

Satspuljepartierne ønsker med denne aftale at styrke indsatsen for svage gruppers sundhed, blandt andet med henblik på at forbedre disse borgeres livskvalitet og muligheder for at deltage i og bidrage til samfundet gennem en god hverdag, uddannelse og arbejde.

Borgere, der lider af langvarige smerter, sårbare børn og unge samt andre med psykiske problemstillinger er i stor risiko for at miste fodfæstet i dagliglivet og på arbejdsmarkedet. Indsatsen for deres sundhed og livskvalitet gives med denne aftale et løft både i forhold til kvalitet og kapacitet.

På psykiatriområdet har satspuljepartierne gennem årene afsat betydelige midler, herunder løftet kapaciteten markant. Med denne aftale fokuseres på udvikling og kvalitet i indsatsen. Det gælder for behandlingen, men også for forebyggelsen af psykisk sygdom. Derfor ønsker partierne bag satspuljeaftalen at afprøve behandlingstilbud, der reducerer brugen af tvang og medicin og styrker inddragelse af patienter og pårørende i behandlingen, at fremme unges mentale sundhed, at styrke indsatsen for pårørende til personer med psykisk sygdom eller misbrug samt at fortsætte kampagnen mod stigmatisering af personer med psykisk sygdom. Med sidste års aftale blev der afsat 20 mio. kr. over 4 år til erfaringsindhentende projekter med afprøvning af behandlingsforløb for personer med BED. Midlerne udmøntes til Stolpegården (Region Hovedstaden) og Landsforeningen mod Spiseforstyrrelse og Selvskade, der som led i deres indsats opsamler erfaringer og etablerer evidens for indsatsen for denne målgruppe. Partierne er enige om løbende at følge dette arbejde og samle op på den viden, der tilvejebringes i projektet.

Med aftalen styrkes og udvikles endvidere indsatsen for patienter med langvarige smerter med henblik på at sikre bedre og mere effektive behandlingstilbud, og der afsættes midler til bevarelsen af varmtvandsbassiner, der traditionelt anvendes til behandling og træning af patientgrupper, hvor smerter forhindrer bevægelse af et led.

Herudover styrkes indsatsen for behandling af svært overvægtige børn og unge, da svær overvægt er steget markant inden for de seneste år. Overvægt hos børn og unge kan skabe mistrivsel og ensomhed med risiko for udvikling af angst og depression til følge. Der gives endvidere støtte til de danske hospitalsklovne med henblik på at sikre, at indlagte børn får mulighed for at møde klovnene.

Endvidere finder satspuljepartierne det væsentligt, at der sker en forbedring af indsatsen for ofre for voldtægt.

Endelig gennemføres målrettede kampagner mod knogleskørhed og prostatakræft.

1.1 Pilotprojekter om brugerstyrede senge i psykiatrien

Satspuljepartierne er enige om behovet for at afprøve nye metoder til bedre og mere effektiv behandling af mennesker med psykisk sygdom. Parterne lægger desuden vægt på, at patienterne inddrages i deres behandling i overensstemmelse med både "patient empowerment"- og "recovery"-tankegangen.

I Norge er der gode erfaringer med såkaldte "brugerstyrede senge", hvor visiterede patienter på eget initiativ kan lade sig indlægge i kortere tid og på den måde forebygge, at sygdommen forværres med evt. behov for beroligende medicin eller tvangsforanstaltninger til følge. De patienter, som deltog i det norske projekt, havde i deres tidligere sygdomsforløb været udsat for tvangsforanstaltninger, og de fleste havde diagnosen skizofreni. Resultatet af projektet viste bl.a., at den samlede indlæggelsestid for de visiterede patienter faldt, og at de i langt mindre grad blev tvangsindlagt på de psykiatriske afdelinger.

På den baggrund afsættes en ansøgningspulje på i alt 64,4 mio. kr. over fire år til pilotprojekter i de 5 regioner med brugerstyrede senge. Regionerne kan fra puljen søge om tilskud på 0,75 mio. kr. pr. brugerstyret seng. Pilotprojekterne må ikke betyde, at de brugerstyrede senge i projektperioden oprettes på bekostning af eksisterende kapacitet.

Projekterne skal have til formål at nedbringe behovet for tvang og akut beroligende medicin og desuden understøtte en bedre kapacitetsudnyttelse i psykiatrien. Målgruppen kan f.eks. være patienter med skizofreni, bipolar sindslidelse, svære angstlidelser, svære personlighedsforstyrrelser eller spiseforstyrrelser. De brugerstyrede senge skal være forbeholdt visiterede patienter. Regionerne skal evaluere projekterne og dermed skabe et grundlag for at udbrede ordningen geografisk og til andre patientgrupper, hvis erfaringerne er positive.

På den baggrund afsættes en ansøgningspulje på 64,4 mio. kr. i perioden 2013-2016 til pilotprojekter i psykiatrien med inspiration fra erfaringerne fra Norge.

Pilotprojekter om brugerstyrede senge i psykiatrien

Mio. kr.	2013	2014	2015	2016	Permanent
	17,6	15,6	15,6	15,6	-

Puljen udmøntes på baggrund af ansøgninger fra regionerne og efter faglig indstilling fra Sundhedsstyrelsen. Regionerne kan søge om tilskud på 0,75 mio. kr. pr. brugerstyret seng. Pilotprojekterne vil i perioden medføre meraktivitet i regionerne, hvorfor der af det afsatte beløb reserveres midler til kommunal medfinansiering.

1.2 Fremme af unges mentale sundhed

Satspuljepartierne er enige om behovet for at fremme mental sundhed, mindske risikoen for udvikling af angst og depression og forebygge behovet for psykiatrisk behandling blandt sårbare unge. Fremme af mental sundhed og forebyggelse af psykisk sygdom skal prioriteres, samtidig med at der sikres den rette behandling til børn og unge med psykiske problemer. I den forbindelse finder partierne bag satspuljen, at udarbejdelse i 2013 af kliniske retningslinjer for behandling af børn og unge med angst bør prioriteres, således som også Sundhedsstyrelsen anbefalede det i sit referenceprogram for angstlidelser hos voksne fra 2007.

Børn og unge med psykosociale vanskeligheder har oftere indlæringsproblemer og oftere sværere ved at gennemføre skolegang og uddannelsesforløb, og samlet udgør de mentale helbredsproblemer den største sygdomsbyrde blandt børn og unge. Der er især behov for en ekstra indsats for sårbare unge, som ikke længere nås af kommunale ordninger som eksempelvis skolesundhedsplejen og Pædagogisk Psykologisk Rådgivning.

På den baggrund afsættes en ansøgningspulje på 26 mio. kr. over fire år til:

1. Udvikling af et program til undervisning af sårbare unge med henblik på fremme af mental sundhed og forebyggelse af angst og depression.
2. Afprøvning af programmet i et antal kommuner i enten 10. klasser, på produktionsskoler, erhvervsskoler eller i kommunale tiltag for unge, der ikke er i gang med en uddannelse.
3. En samlet evaluering på tværs af kommuner, som sikrer at den opnåede viden formidles, så det vil være let for andre kommuner at implementere programmet.

Programmet baseres på etablerede, internationale programmer til fremme af mental sundhed og forebyggelse af depression og angst blandt børn og unge (fx PALS og FRIENDS). Der er allerede gjort erfaringer med PALS-programmet i Danmark, hidtil dog med fokus på mobning og adfærdstræning og med yngre skolebørn som målgruppe. Dermed har man ikke i dag et program, der er målrettet forebyggelse af psykisk sygdom blandt unge.

Puljen udmøntes til de tre faser. Sundhedsstyrelsen står – med inddragelse af relevante parter som fx Komitéen for Sundhedsoplysning og Socialstyrelsen – for udviklingen af programmet. Kommunerne kan herefter ansøge om at afprøve programmet. Sideløbende med sidste del af afprøvningen udarbejder Sundhedsstyrelsen en evaluering på tværs af kommuner.

På den baggrund afsættes en ansøgningspulje på 26 mio. kr. i perioden 2013-2016 til udvikling, afprøvning og evaluering af et program til undervisning af sårbare unge med henblik på fremme af mental sundhed og forebyggelse af angst og depression.

Fremme af unges mentale sundhed

Mio. kr.	2013	2014	2015	2016	Permanent
.	5,0	7,0	7,0	7,0	-

Der afsættes i alt 3 mio. kr. til udvikling og evaluering af programmet samt 23 mio. kr. til afprøvning af programmet i kommuner. Midlerne til afprøvning af programmet udmøntes til kommunerne efter ansøgning og faglig indstilling fra Sundhedsstyrelsen.

1.3 Videreførelse af "EN AF OS"-kampagnen

Satspuljepartierne lægger vægt på, at der gøres en særlig indsats for oplysning om og afstigmatisering af psykisk sygdom. Frygt, tabuer og fordomme kan drive sindslidende til at benægte og skjule deres sygdom og problemer til skade for tidlig diagnostik og effektiv behandling. Endvidere er stigmatisering og diskriminering en hæmmende faktor for, at personer med psykisk sygdom kommer sig og får mulighed for at deltage i og bidrage til samfundet gennem en god hverdag, uddannelse og arbejde.

Parterne afsatte 12,2 mio. kr. med satspuljeaftalen for 2010-2013 til den nationale del af afstigmatiseringskampagnen "EN AF OS". Kampagnen har til formål at mindske fordomme om psykisk sygdom, og indeholder såvel nationale, regionale, kommunale og lokale aktiviteter. Den nationale del af kampagnen er et vigtigt supplement til de mange regionale, kommunale og lokale aktiviteter. Mens disse aktiviteter er planlagt til fortsættelse flere år endnu, har den nationale del alene økonomi til at strække sig ind i 2013.

På den baggrund er satspuljepartierne enige om at afsætte 7,1 mio. kr. til fortsættelse af den nationale del af "EN AF OS"-kampagnen i årene 2013-2016.

Videreførelse af "EN AF OS"-kampagnen

Mio. kr.	2013	2014	2015	2016	Permanent
.	1,1	2,0	2,0	2,0	-

Videreførelsen gennemføres af Sundhedsstyrelsen og sekretariatet bag det landdækkende fælles projekt "EN AF OS".

1.4 Styrket pårørendeindsats

Satspuljepartierne afsatte med satspuljeaftalen for 2012-2015 en ansøgningspulje på 20 mio. kr. til børn som pårørende til psykisk syge og misbrugere. Parterne er enige om behovet for en ekstra indsats for pårørende. Undersøgelser viser, at pårørende til psykisk syge er i stor risiko for selv at udvikle psykisk sygdom.

Satspuljepartierne ønsker at give følgende tilskud til projekter med pårørendeindsatser:

- 3,0 mio. kr. til SIND
- 2,1 mio. kr. til PS Landsforening
- 3,0 mio. kr. til Bedre Psykiatri
- 0,6 mio. kr. til Landsforeningen til støtte for børn og pårørende af misbrugere (BoPaM)
- 1,1 mio. kr. til Det Sociale Netværk

På den baggrund er satspuljepartierne enige om at give tilskud på samlet set 9,8 mio. kr. til de nævnte organisationers projekter med pårørendeindsatser i årene 2013-2016.

Styrket pårørendeindsats					
Mio. kr.	2013	2014	2015	2016	Permanent
	9,8	-	-	-	-

Puljen udmøntes til pårørendeprojekter i foreningerne SIND, PS Landsforening, Landsforeningen til støtte for børn og pårørende af misbrugere (BoPaM), Bedre Psykiatri og Det Sociale Netværk efter faglig indstilling fra Sundhedsstyrelsen.

1.5 Styrket indsats for mennesker med langvarige og kroniske smerter

Der er i dag betydelig ventetid til behandling på de tværfaglige smertecentre. De mennesker, der venter på at komme til, er mennesker, der dagligt lever med store smerter. Udover de menneskelige omkostninger ved de lange ventetider har det også store samfundsmæssige omkostninger, da mange mennesker med kroniske smerter mister tilknytningen til arbejdsmarkedet.

Satspuljepartierne er enige om, at der er behov for at styrke og udvikle indsatsen med det formål at sikre bedre og mere effektive behandlingstilbud, så flere patienter kan få den nødvendige hjælp hurtigere. Det vil medvirke til at forebygge, at tilstanden forværres, og medicineringsbehovet bliver kronisk.

Satspuljepartierne er på den baggrund enige om at understøtte regionernes arbejde på området ved at sikre:

- Efteruddannelse af praktiserende læger og øget samarbejde mellem almen praksis og smertecentrene om de subakutte smertepatienter. Det skal sikre en hurtigere indsats overfor patienter med korterevarende smertetilstande samt mindske presset på smertecentrene.
- En kapacitetsudvidelse på smertecentrene, som skal bidrage til at nedbringe ventetiden på behandling af mennesker med kroniske smerter. Formålet med initiativet er at sikre et kapacitetsniveau, der ligger over den nuværende og allerede planlagte kapacitet. Det forudsættes, at der med den afsatte bevilling og regionernes egen finansiering kan ske et løft af kapaciteten på landets smertecentre med ca. 25 pct.

På den baggrund afsættes 67 mio.kr. i perioden 2013-2016 og herefter 15 mio. kr. årligt til at øge kapaciteten for behandlingen af patienter med kroniske smerter.

Styrket indsats for mennesker med langvarige og kroniske smerter

Mio. kr.	2013	2014	2015	2016	Permanent
	15,0	16,0	17,0	19,0	15,0

Af de permanente midler afsættes i størrelsesordenen 5 mio. kr. årligt til efteruddannelse af praktiserende læger og øget samarbejde mellem almen praksis og smertecentrene.

1.6 Forbedring af tilbuddene på landets voldtægtscentre

Satspuljepartierne er enige om at styrke tilbuddene på centre for modtagelse af voldtægts ofre, så der sikres bedre og mere ens muligheder for at modtage behandling, uanset hvilken region man bor i, og uanset hvornår man henvender sig efter voldtægten. Der er enighed om, at ofre skal tilbydes behandling af høj kvalitet og hjælp til at komme tilbage til hverdagen efter overgrebet, samt at der i alle regioner skal være centre for modtagelse af voldtægts ofre.

På den baggrund afsættes der 4,4 mio. kr. årligt til forbedring af tilbuddene på voldtægtscentre i alle regioner, så der bl.a. bliver mulighed for, at ofret kan få rådgivning og støtte fra psykolog og socialrådgiver, ligesom de pårørende også kan modtage bistand.

Forbedring af tilbuddene på landets voldtægtscentre

Mio. kr.	2013	2014	2015	2016	Permanent
	4,4	4,4	4,4	4,4	4,4

1.7 Behandling til svært overvægtige børn

Svær overvægt er steget markant inden for de seneste år, også blandt de yngste aldersgrupper. Det anslås, at op imod 50 % af svært overvægtige børn, som er i sygehusbehandling, har forhøjet blodtryk, hvilket øger risikoen for alvorlige følgesygdomme og dødelighed, når de bliver voksne. Hertil kommer, at børn i familier med overvægtige forældre hyppigere udvikler overvægt end andre børn, og 70 % af dem, der er overvægtige som unge, bliver det også som voksne.

Mange overvægtige børn og unge har det svært i deres daglige liv. De er mere udsatte for mobning og drilleri end andre børn, og overvægt hos børn og unge kan skabe mistrivsel og ensomhed med risiko for udvikling af angst og depression til følge.

Der er opnået gode resultater med sygehusbehandling af børn med svær overvægt. Det er samtidig vigtigt at sikre samarbejde med kommunen, da behandlingstilbud i sygehusregi ikke

kan stå alene. Kommunerne har en vigtig rolle i forhold til at støtte børnene og deres familier før, under og efter behandlingen på sygehuset, så det undgås, at børnene tager på igen.

Satspuljepartierne ønsker på den baggrund at afsætte 24 mio. kr. over 4 år til behandling af svært overvægtige børn, herunder til samarbejdsprojekter mellem regioner og kommuner. Der vil derfor ved udmøntning af midlerne blive lagt vægt på et tæt samarbejde mellem sygehus og hjemkommune.

Behandling til svært overvægtige børn					
Mio. kr.	2013	2014	2015	2016	Permanent
	6,0	6,0	6,0	6,0	-

1.8 Tilskud til Danske Hospitalsklovne

Foreningen Danske Hospitalsklovne er en NGO, der betaler hospitalsklovnenes arbejde på børneafdelinger på hospitaler i Danmark. En hospitalsklovn er en specialuddannet person, der har gode forudsætninger for arbejdet med børn, og giver indlagte børn en oplevelse. Humor, nærhed og fantasi har efter foreningens opfattelse en stor terapeutisk indvirkning på børnenes trivsel. Forældre og personale påvirkes samtidig positivt. Klovnen har en rolle som hverken forældre, anden familie eller hospitalspersonalet kan indtage.

Der afsættes en bevilling på 2 mio. kr. årligt til Danske Hospitalsklovne i perioden 2013-2015. Midlerne skal anvendes til, at indlagte børn får mulighed for at møde hospitalsklovne.

Tilskud til Danske Hospitalsklovne					
Mio. kr.	2013	2014	2015	2016	Permanent
	2,0	2,0	2,0	-	-

1.9 Sygehusenes varmtvandsbassiner

Træning i varmtvandsbassiner har hidtil været en del af sygehusenes tilbud til visse patientgrupper, f.eks. indlagte patienter og patienter, der modtager specialiseret, ambulante genoptræning på sygehusene.

Traditionelt er træning i varmt vand blevet anvendt på baggrund af gigtdiagnoser, osteoporose (knogleskørhed) og til andre patientgrupper, hvor smerter forhindrer bevægelse af et led.

Også en del kommuner tilbyder varmtvandstræning som led i deres genoptrænings- og vedligeholdelsestræning, enten ved brug af eget eller – efter aftale – sygehusets varmtvandsbassin. De fleste patienter, der træner i vand, finder træningen behagelig og oplever en større bevægelses- og smertefrihed i det varme vand, end de gør på land.

Der afsættes 2 mio. kr. årligt i 2013 og 2014 med henblik på at bevare muligheden for behandling og træning i varmtvandsbassin på sygehus til relevante patientgrupper. Midlerne afsættes i en ansøgningspulje, der kan søges af regioner. Det vil være et krav for tildeling af midler fra puljen, at regionen har indgået aftale med kommuner og evt. private foreninger om brugen af bassinet, således at man gennem aftalen har sikret fortsat bevarelse af bassinet.

Sygehusenes varmtvandsbassiner					
Mio. kr.	2013	2014	2015	2016	Permanent
	2,0	2,0	-	-	-

1.10 Kampagne målrettet svage og udsatte med risiko for knogleskørhed

Det er vigtigt, at personer med knogleskørhed diagnosticeres så tidligt i deres sygdomsforløb som muligt, da det øger muligheden for at forebygge og behandle sygdommen, der ellers kan føre til invaliditet.

De alment praktiserende læger er ofte den første kontakt for personer med mistanke om knogleskørhed.

Der er allerede iværksat flere relevante initiativer på området herunder:

- Generelle kampagner om de forebyggelige risikofaktorer – fysisk aktivitet, tobak og alkohol – som øger risikoen for bl.a. knogleskørhed.
- Osteoporoseforeningen har iværksat anden omgang af kampagnen "Er du knogleskør?" (første kampagne kørte i 2009/2010), hvor der sættes fokus på knogleskørhed.
- Dansk Selskab for Almen Medicin (DSAM) er i gang med at opdatere selskabets vejledning om behandling af knogleskørhed. Den opdaterede vejledning forventes udgivet i 2013.

Satspuljepartierne er enige om, at der med afsæt i den eksisterende indsats er behov for en indsats målrettet svage og udsatte, som er i særlig risiko for ikke at blive diagnosticeret og behandlet for knogleskørhed.

Satspuljepartierne er på den baggrund enige om at afsætte 1 mio. kr. i 2014 til en kampagne målrettet svage og udsatte, som er i særlig risiko for ikke at blive diagnosticeret og behandlet for knogleskørhed.

Kampagne målrettet svage og udsatte med risiko for knogleskørhed					
Mio. kr.	2013	2014	2015	2016	Permanent
	-	1,0	-	-	-

1.11 Kampagne til udsatte mænd i risiko for udvikling af prostatakræft

Der afsættes 2 mio. kr. i 2013 til en kampagne rettet mod mænd i risiko for at udvikle prostatakræft, som typisk ikke nås af brede oplysningskampagner og som sjældent opsøger sundhedsvæsenet.

Kampagne til udsatte mænd i risiko for udvikling af prostatakræft					
Mio. kr.	2013	2014	2015	2016	Permanent
	2,0	-	-	-	-

2. Oversigt over fordeling af satspuljen på sundhedsområdet 2013-2016

Oversigt over fordeling af satspuljen på sundhedsområdet 2013-2016					
	2013	2014	2015	2016	I alt
1. Sundhed for udsatte grupper					
1.1. Pilotprojekter om brugerstyrede senge i psykiatrien	17,6	15,6	15,6	15,6	64,4
1.2. Fremme af unges mentale sundhed	5,0	7,0	7,0	7,0	26,0
1.3. Videreførelse af "EN AF OS"-kampagnen	1,1	2,0	2,0	2,0	7,1
1.4. Styrket pårørendeindsats	9,8	-	-	-	9,8
1.5. Styrket indsats for mennesker med langvarige og kroniske smerter (P)	15,0	16,0	17,0	19,0	67,0
1.6. Forbedring af tilbuddene på landets voldtægtscentre (P)	4,4	4,4	4,4	4,4	17,6
1.7. Behandling til svært overvægtige børn	6,0	6,0	6,0	6,0	24,0
1.8. Tilskud til Danske Hospitalsklovne	2,0	2,0	2,0	-	6,0
1.9. Sygehusenes varmtvandsbassiner	2,0	2,0	-	-	4,0
1.10. Kampagne målrettet svage og udsatte med risiko for knogleskørhed	-	1,0	-	-	1,0
1.11. Kampagne til udsatte mænd i risiko for udvikling af prostatakræft	2,0	-	-	-	2,0
I alt	64,9	56,0	54,0	54,0	228,9

3. Administration mv.

Af bevillingen til de nævnte indsatsområder kan der reserveres op til 3 % til administration mv. (heraf 2/3 til lønsum). Det reelle træk på de pågældende puljer opgøres ved årets udgang som de faktisk afholdte administrationsomkostninger, jf. Økonomistyrelsens vejledning.

4. Dokumentation og opfølgning

Overordnet set har aftalen til formål at sikre en målrettet anvendelse af de afsatte ressourcer til forankring, kvalitetsudvikling og fortsat udbygning af tilbuddene til sindslidende, handicappede og andre særligt udsatte grupper. Derfor stilles der en række krav om mål og dokumentation af de projekter, der søger om økonomisk støtte.

Mål og dokumentation

Projekter, der søger om puljemidler afsat med aftalen, skal opstille klare mål/succeskriterier i projektbeskrivelsen og heri redegøre for, hvordan de vil dokumentere de opstillede mål.

I projektbeskrivelsen skal projekterne præcisere, hvordan de vil forbedre indsatsen og udvikle og anvende indikatorer, som dokumenterer resultaterne af indsatsen.

Projekterne følger årligt op på projekternes resultater, og det er et krav at projektet afrapporterer om mål, effekt, gennemførelsen m.v. Det sker gennem statusrapporterne typisk midtvejs og ved afslutningen af et projekt. Inden for hvert projekt skal der efter projektperioden kunne påvises konkrete forbedringer for deltagerne i projekterne. Efter puljens udløb foretages en samlet evaluering af de iværksatte projekter i forhold til de opstillede mål.

Bilag 3. Aftale om satspuljen på det social- og integrationspolitiske område 2013-2016

Partierne bag satspuljeforliget, Venstre, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti har den 26. oktober 2012 indgået aftale om udmøntning af satspuljen for 2013 på det social- og integrationspolitiske område.

Aftalen i hovedtræk:

Samlet indsats til beskyttelse af børn mod overgreb

En række sager om overgreb og misrøgt af børn har påvist alvorlige svigt fra myndighedernes side, hvor der ikke er reageret i tide, og hvor der ikke er udvist rettidig omhu i den forebyggende sociale indsats over for udsatte børn og unge. Et ekspertpanel har kulegravet området og udarbejdet en række anbefalinger, som skal forebygge overgreb mod børn og unge og sikre en styrket indsats over for de børn og unge, som har været udsat for et overgreb. Satspuljepartierne er enige om at afsætte 268 mio. kr. over fire år til udmøntning af ekspertpanelets anbefalinger dermed sikres en langt bedre beskyttelse af børn mod overgreb. Initiativerne er samlet under fire hovedtemaer:

1. Børn skal altid høres og beskyttes, når der er mistanke om overgreb
2. Underretninger skal vurderes inden for 24 timer, og opfølgningen på underretninger skal styrkes.
3. Mistrivsel og overgreb skal opdages og håndteres tidligt.
4. Fokus på den forebyggende og tværfaglige indsats.

Støtte til børn og unge ved erstatningssager

De seneste års tragiske enkeltsager på børneområdet om omsorgssvigt, vold og overgreb har vist, at kommunerne langt fra altid har løftet deres ansvar i tilstrækkelig grad. Det har medført store omkostninger for de berørte børn og unge, der har skullet leve med svigt i mange år, ikke bare fra deres forældre, men også fra det samfund, som skulle beskytte dem. Der er tale om et samfundssvigt, og det er helt afgørende, at samfundet står ved sit ansvar i disse sager. Derfor er satspuljepartierne enige om at afsætte 8 mio. kr. over fire år til Børns Vilkår, så organisationen kan yde den nødvendige vejledning og støtte til disse børn og unge

---

i både erstatningssager, men også i øvrigt i domstolsbehandlinger, klagesager, ombudsmandssager m.v. Støtten kan foregå både før og under sagen.

Styrkelse af børns situation i konflikter

Satspuljepartierne er enige om at styrke børns situation i konflikter mellem forældre. Der afsættes derfor 60 mio. kr. til etablering af tilbud om børnegrupper i statsforvaltningerne og til udvikling af et særligt spor i de meget konfliktfyldte sager gennem en styrkelse af det børnesagkyndige element og ved benyttelse af metoden "tværfaglige møder". Initiativet følger op på aftalen om forældreansvarsloven.

Domfældte udviklingshæmmede

En række sager har vist, at det sociale system ikke har de rette værktøjer til at tage hånd om kriminelle udviklingshæmmede, som er dømt til sociale foranstaltninger. Det er således ikke muligt efter serviceloven at udøve magt og andre indgreb i selvbestemmelsesretten f.eks. i forhold til at begrænse bevægelsesfriheden, undersøge opholdsrum for ulovlige genstande og overvåge brugen af internettet. Satspuljepartierne er derfor enige om at tilvejebringe de nødvendige muligheder for indgreb over for personer, der er anbragt på boformer efter serviceloven på grund af dom eller kendelse. Der afsættes 20 mio. kr. i perioden 2013-2016 her-til.

Strategi for udsatte grønlændere og deres børn

En mindre andel af grønlændere i Danmark er socialt udsatte. De har ofte komplekse problemer i form af misbrug, hjemløshed og psykiske vanskeligheder. Ud over deres sociale problemer kan de have sproglige og kulturelle udfordringer samt manglende kendskab til det danske systems indretning. Satspuljepartierne er enige om, at der er behov for en strategi, som skal styrke indsatsen over for udsatte grønlændere og deres børn. Strategien har tre elementer. For det første skal der fokus på nyttilflyttede grønlændere og deres børn, for at forebygge at de får sociale problemer. For det andet skal indsatsen over for udsatte grønlændere i højere grad integreres og tænkes sammen med den almene sociale indsats over for udsatte grupper for at sikre en mere helhedsorienteret indsats. For det tredje skal den faglige viden og de netværk, som er opbygget de senere år, videreføres og udvikles. Der afsættes 13,4 mio. kr. over fire år til strategien.

Det gode hverdagsliv for ældre i plejeboliger

Satspuljepartierne er enige om at skabe en mere indholdsrig, aktiv og sundere hverdag for beboere i plejeboliger og plejehjem, herunder ældre med demens. Midlerne skal fx gå til ture i naturen, kunst og kultur, tiltag rettet mod demente, herunder erindringsrum og sansehaver, og fokus på frivillige på plejehjem. Der afsættes 12 mio. kr. over fire år til initiativet.

Forebyggelse af selvmord blandt ældre

Satspuljepartierne er enige om at afsætte 4 mio. kr. i perioden 2013-2015 til forebyggelse af selvmord blandt ældre. Midlerne skal gå til faglig opkvalificering af professionelle og frivillige i ældresektoren samt målrettede indsatser som opfølgning på de forebyggende hjemmebesøg.

Videreførelse af forsøg med anonym stofmisbrugsbehandling

I aftalen om satspuljen for 2010 blev der afsat midler til et forsøg med anonym stofmisbrugsbehandling. Der er etableret to forsøgsprojekter i henholdsvis Københavns og Odense kommuner. Finansieringen af projekterne udløber med udgangen af 2012, og evalueringen af det samlede projekt foreligger i foråret 2013. De foreløbige erfaringer fra forsøgsprojekterne er positive, så satspuljepartierne er enige om at forlænge projektperioden til udgangen af 2013. Der afsættes 5,0 mio. kr. til forlængelsen. Satspuljepartierne er ligeledes enige om at drøfte erfaringerne fra evalueringen af forsøget om anonym stofmisbrugsbehandling.

Styrket indsats på værestederne

Satspuljepartierne er enige om, at værestederne har en central funktion i den sociale indsats over for de mest udsatte borgere i Danmark. Der er behov for, at denne funktion styrkes, og at kommunerne i højere grad tænker indsatsen på værestederne ind i den samlede indsats over for udsatte grupper. Derfor afsætter satspuljepartierne 20 mio. kr. over fire år til et projekt, hvor en række kommuner i samarbejde med et antal væresteder og Landsforeningen af Væresteder (LVS) udvikler praksismodeller for, hvorledes værestedsfunktionen i højere tænkes ind i indsatsen over for udsatte grupper, og efterfølgende implementerer strategien i praksis.

Udvidelse af modelprojektet for et akut krisecenter for socialt udsatte stofmisbrugere

Satspuljepartierne afsatte i satspuljeaftalen for 2012 midler til et modelprojekt for et akut krisecenter for socialt udsatte stofmisbrugere. Satspuljepartierne er enige om at udvide projektet, så kapaciteten udvides med henblik på, at flere brugere kan få tilbuddet i en længere periode. Flere kommuner vil desuden have mulighed for at indgå i samarbejdet. Der afsættes 8,0 mio. kr. i alt til udvidelsen.

FastholdelsesTaskforce

Der er behov for, at flere udsatte unge med udfordringer, unge fra uddannelsesfremmede miljøer, herunder etniske minoritetsunge, påbegynder og gennemfører en erhvervsfaglig uddannelse. Satspuljepartierne er enige om at afsætte 43 mio. kr. i alt, til en FastholdelsesTaskforce. FastholdelsesTaskforcen vil tage udgangspunkt i Fastholdelseskaravanens arbejde og vil primært rette sig mod to områder. For det første at skabe et antal modelskoler, som formår at fastholde målgruppen i uddannelse, og for det andet at implementere redskaber, metoder og pædagogikker på erhvervsskolerne.

Helhedsorienteret boligsocial indsats

Satspuljepartierne er enige om at styrke det boligsociale arbejde gennem et koordineret tæt samarbejde mellem stat, kommuner og boligorganisationer, så antallet af særligt udsatte boligområder kan reduceres. Der afsættes 30 mio. kr. i perioden 2013-2014. Midlerne skal gå til særligt prioriterede områder som mindre kriminalitet/hotspot-indsatser, partnerskaber om socialt ansvarlig renovering af almene boliger samt ændret beboersammensætning.

Center for Boligsocial Udvikling

Center for Boligsocial Udvikling blev etableret i 2008 på en fireårig satspuljebevilling. Midlerne udløber med udgangen af 2012, og satspuljepartierne er enige om at forlænge bevillingen i perioden 2013-2016 med i alt 19,5 mio. kr.

Forsøg med uddannelses- og beskæftigelsesrettede aktiviteter til unge med særlige behov

Satspuljepartierne er enige om, at der afsættes 2,0 mio. kr. årligt i 2013 -2016 til et forsøg med videreudvikling af målrettede indsatser, der skal sikre unge med særlige behov bedre muligheder for at gennemføre eller deltage i uddannelses- og beskæftigelsesaktiviteter inden for rammerne af STU ordningen. Forsøgsarbejdet forankres hos TV Glad på baggrund af en konkret ansøgning med henblik på den nærmere fastlæggelse af indholdet.

Støtte til frivillige organisationer mv.

Satspuljepartierne er enige om at styrke den frivillige sociale indsats og det integrationsarbejde, som foregår i frivillige organisationer. Derfor afsætter partierne i alt 153,9 mio. kr. over fire år til drifts- og overgangsstøtte til frivillige organisationer samt til udviklingsprojekter.

Parrådgivning som forebyggende indsats

Satspuljepartierne er enige om at afsætte 5,0 mio. kr. i perioden 2014-2015 til den parrådgivning, som varetages af Center for Familieudvikling.

Anbragte børns undervisning

Satspuljepartierne er enige om at sikre, at flere anbragte børn og unge får en skolegang af højere kvalitet. Der afsættes 8,0 mio. kr. i 2013-2015.

Tilgængelighedspulje

Satspuljepartierne er enige om at videreføre puljen til tilgængelighedsforbedringer i eksisterende offentligt tilgængeligt byggeri med en borgerrettet servicefunktion. Der afsættes 16 mio. kr. i 2013-2014.

Handicapbetingede udgifter ved folkeoplysning

Satspuljepartierne er enige om at afsætte 12 mio. kr. i 2013-2016 til dækning af handicapbetingede udgifter ved folkeoplysning.

Rådet for socialt udsatte – midler til forskning mv.

Satspuljepartierne er enige om at forlænge den forskningsbevilling, som Rådet for Socialt Udsatte har til af egen drift at iværksætte forskning, undersøgelser, analyser mv. Der afsættes 2,0 mio. kr. i 2013.

Nødovernatningspulje

Satspuljepartierne er enige om at afsætte 3,0 mio. kr. i 2013 til en nødovernatningspulje. Formålet med puljen er at etablere midlertidige overnatningsmuligheder til hjemløse i vintermånederne (nødovernatning), således at alle har mulighed for at sove indendørs i den koldeste tid på året.

Børns Vilkårs bisidderordning

Med Barnets Reform blev det aftalt at støtte Børns Vilkår, der tilbyder professionelle bisiddere til børn og unge, som skal igennem et sagsforløb i kommunen. Støtten til Børns Vilkårs bisidderordning udløber i 2013 og udgjorde i 2010-2013 i alt 20 mio. kr. Satspuljepartierne finder det afgørende at understøtte, at barnets perspektiv kommer tydeligt frem under sagsbehandlingen. Partierne er derfor enige om at drøfte en forlængelse af støtten til Børns Vilkårs bisidderordning i forhandlingerne om satspuljeaftalen for 2014.

Satspuljepartierne er endvidere enige om, at permanentgøre lovkravet om børns ret til en bisidder i denne folketingssamling samt om at kommunernes pligt til at vejlede børn og unge om deres ret til en bisidder skal tydeliggøres.

Borgerstyret personlig assistance (BPA-ordningen)

Satspuljepartierne er enige om, at der er behov for at justere BPA-ordningen, men at dette skal ske på baggrund af en grundig analyse, så ordningen kan fremtidssikres. Satspuljepartierne er derfor enige om primo 2013 at drøfte en samlet model til justeringer med henblik på fremsættelse af lovforslag straks i folketingssamlingen 2013-2014. Forslagene til justeringer vil blive drøftet med relevante parter, herunder KL, Danske Handicaporganisationer samt foreninger og virksomheder, der leverer BPA.

Hjemløsestrategien

Partierne er enige om at drøfte den videre forankring af de gode erfaringer fra Hjemløsestrategien i forlængelse af den afsluttende evaluering foråret 2013. Drøftelsen vil tage udgangspunkt i de resterende midler – ca. 10 mio. kr. – i strategien samt hvorledes man kan understøtte den fortsatte forankring af strategien i kommunerne. Derudover er der enighed om allerede nu at give mulighed for, at kommuner med særskilte aktuelle udfordringer får mulighed for at omprioritere de midler fra Hjemløsestrategien, som kommunerne har overført til 2013, så der kan sættes målrettet ind i forhold til disse udfordringer.

Satspuljepartierne er enige om fortsat at have fokus på, hvordan man kan afhjælpe hjemløshed.

Statusmøde i juni 2013

Satspuljepartierne mødes i juni 2013 med henblik på en status for udmøntningen af aftalen for 2013.

